

Motion till riksdagen 2005/06:U272

av **Torsten Lindström och Olle Sandahl (kd)**

Fortsatt samarbete med Sydafrika

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fortsatt samarbete med Sydafrika.

Motivering

Sverige har en gedigen tradition av ett nära samarbete med de demokratiska krafterna i Sydafrika.

Redan på 1960-talet inleddes ett humanitärt samarbete mellan Sverige och African National Congress, ANC, och en rad andra organisationer som var motståndare till apartheid. Stödet övergick 1994 till ett mer reguljärt bistånd efter det att apartheid avskaffats och ANC vunnit valet. Idag talas alltmer om utvecklings-samarbete och ”partnerskap” när det gäller Sydafrika.

Den totala summan av utbetalningar från Sverige till Sydafrika under åren 1999–2003 var ca 1,2 miljarder kronor. Under denna period gick en övervägande del av medlen till projekt med inriktning på demokratisk samhällsstyrning. Idag sker en successiv övergång av det traditionella biståndet till mer samfinansierade biståndsprojekt.

Samarbetet mellan Sverige och Sydafrika har under den senaste femårsperioden i huvudsak syftat till reformer och demokratiska strukturer. Betoningen är mera överföring av kunskap och erfarenheter än stora ekonomiska bidrag. Det övergripande målet för svensk biståndspolitik, att minska fattigdomen, ojämlikheten och sårbarheten, gäller även i Sydafrika. Den landstrategi som styrt samarbetet fram till 2003 slog fast

att de traditionella biståndsrelationerna ”successivt, i takt med att den sydafrikanska regeringen förmår hantera arvet efter apartheid, ska fasas ut till förmån för andra former av samarbete”.

Det nuvarande samarbetet karaktäriseras av olika former av partnerskap. Regeringen har också uttryckt bedömningen att Sydafrika i jämförelse med många andra afrikanska länder har de finansiella resurserna för sina utvecklingsbehov även om landet fortfarande brottas med många problem som brom-

Fel! Okänt namn på

sar utvecklingen. Ett exempel är den nu pågående omfattande hiv/aids-epidemin i det sydafrikanska samhället som innebär att svenskt stöd även fortsättningsvis måste gå direkt till dessa ändamål.

De viktigaste områdena för svenskt bistånd avser demokratisk samhällsstyrning (bl.a. utveckling av offentlig sektor, rådgivning till s.k. barfotajurister), urban utveckling och bostadsförsörjning, undervisning, forskning, kultur, ekonomiskt samarbete och utveckling av den privata sektorn. Frågor som prioriteras förutom hiv/aids är barns rättigheter, miljö och jämställdhet mellan könen. Insatserna kommer så långt det är möjligt att koncentreras till östra Kapprovinsen. Mer än 10 procent av det svenska stödet sköts av svenska enskilda organisationer som stöds av Sida.

Enligt den nya landstrategin för Sydafrika kommer framöver det omlagda utvecklingssamarbetet att bygga på ett noggrant urval och utarbetande av samsamarbetsområden och former för samarbete som kommer att förhandlas fram. Till exempel handlar det om kontraktsfinansierat tekniskt samarbete, utveckling av finansmarknader, internationella kurser, partnerskap, regionala projekt och program samt trepartssamarbete. Denna inriktning rymmer ett flertal poänger. Sydafrika är ett land med betydande potential att bygga upp en egen välfärd. Redan handlar Sydafrika för summor från Sverige vida överstigande biståndet.

Emellertid är det angeläget att slå fast att Sydafrika har en lång väg att gå. Inte minst det stora antalet hiv-smittade slår hårt och kommer att slå än hårdare, inte enbart mänskligt utan även mot den sydafrikanska ekonomin. Hälften av befolkningen lever i stor fattigdom.

Det finns därför all anledning att uttala att Sverige även framdeles bör eftersträva ett nära samarbete med Sydafrika. Samarbetet **bör** i högre grad än hittills kanaliseras via enskilda. Fokus bör **vara** bekämpning av hiv/aids **och** stimulans av demokratin så att Sydafrika blir en verklig och konsoliderad flerpartistat med åsiktsmässig mångfald. Det bör riksdagen ge regeringen tillkänna som sin mening.

Stockholm den 29 september 2005

Torsten Lindström (kd)

Olle Sandahl (kd)